

Out of Africa, digitale flessenpost - DEEL 4

'Ex africa semper aliquid novi' (Plinius de Oudere)

Zuidelijk Afrika 25-29/01/2015

ZA Tulbach 25012015

Vanmorgen uitgecheckt na ontbijt wanneer B met een witte Landrover Defender met Ford motor arriveert met een aanhangwagen waarin heel veel halve liter flesjes water en 20 liter jerry cans voor diesel in Namibië.

Het is binnen behoorlijk krap om uren te zitten. Ik zet me achter de chauffeur, maar kan in tegenstelling tot in een vliegtuig mijn benen niet strekken, noch mijn voeten onder zijn stoel kwijt wegens dwarsbalken op de vloer.

Straks de achterzitje eens proberen waar L zich heeft gezet, maar dat is niet makkelijk om in te klimmen in een 2-2-1 setting met 5 volwassenen, een koelkastje en wat verkoeling van de airco.

In deze setting 6000-9000 km wordt een hele klus. En dan zijn nu de wegen nog erg goed.

Onderweg langs tal van 'betere' wijnhuizen wegens dag des heren gesloten.
Langs een haag magnifieke bougainville roze tot rood en violet.

Wegens Fs bril stuk in Worcester naar een reusachtige shoppingmal waar hij het kan laten repareren. Daar ijskoffie. Voor de laatste keer. Walgelijk slecht, bevroren en dus hoofdpijn na twee slokken.

De Mall is alweer een bezoekje, zelfs op zondag. Eerst door het stadje met ongeveer iedereen in zondagse outfit op weg naar de talloze kerken.

Alleen bij de moskee was het stil.

Veel zwarte kinderen op blote voeten, de zondagse schoenen met gebonden veters om de nek. Veel vrouwen met sjeke hoeden. Eindeloze rijen drankwinkels. De cultuur van het vrijdagavond zuipen heerst hier duidelijk. Bij voorkeur alle verdiensten in één keer op. Het oude centrum is dan weer vooral een verzameling van verschillende christelijke kerken die elkaar de loef afsteken.

Tulbach, Rijk's

Een schitterend domein met restaurant, lodges, zwembad enz

De wijnproeverij verloopt onder leiding van Louis Jansen van Vuuren.

Wine tasting is available daily at Rijk's Country House and is a popular pre-dinner activity led by manager Louis. These are fun, educational and interactive sessions.

Neville Dorrington started Rijk's Private Cellar in 1996 and since then, alongside Winemaker, Pierre Wahl, has become renowned for producing outstanding award-winning wines that are exported all over the world. They are dedicated to producing Chenin Blanc, Shiraz and the famed Pinotage.

En dat alles op Franse eik, naast MCC Chenin Blanc methode champenoise.

Wegens de hitte nu reeds oogst met de hand van 23 uur s avonds tot 08 uur s ochtends.

In februari is het hier het heetst: om 16 uur 43C!

Volgens mij is het hier veel te heet voor goeie wijn. Hij heeft ook veel te veel alcohol naar onze smaak. Zuidafrikanen doen vaak ijsblokjes in hun wijn, om te koelen én ook te verdunnen.

Nadien een kwartier zwemmen in het veel te warme zwembad tussen de wijnranken.

Gelukkig lekker koel gedoucht in de prachtige badkamer. Airco zelfs afgezet wegens te koud. Straks diner in het restaurant. Dit scoort hier erg goed op alle websites, veel Hollanders en Schotten en Engelsen.

Het rijden in de landrover wordt duidelijk een probleem. Vooral op lange afstanden.

De laatste keer dat ik hierin zat, was 30 jaar geleden in Zimbabwe. Ze hadden daarin Elim Mission Hospital nog een vaalblauwe ambulance waarmee Adrian Smyley iedere week in een vluchtelingenkamp aan de grens met Mozambique krachtvoer ging bedelen aan kleine kinderen die ondervoed waren na het meten van hun gewicht, via een hangweegschaal in

een boom. Hij stond niet toe dat wij van dat overigens best lekker poeder zouden eten als wij honger hadden.

Het team bestond uit 3 verpleegsters die achteraan in de afgesloten bak zaten en daar regelmatig hun kop door het raampje staken om te kotsen wegens wagenziekte.

Tussen ons in zat een jonge chef nurse die gestudeerd had. Het was een erg mooie Ndebele vrouw van achterin de 20, die met haar linkerbeen vaak mijn rechter beroerde, vooral wanneer Adrian moest schakelen.

Zij was echter getrouwd met een

officier van de Fifth Brigade, de stormbrigade met Noordkoreaanse opleiders die Mugabe losliet op het RENAMO in Mozambique en dissidenten in eigen land.

Met die heren wou je echt geen discussie. Maar ze had het erg voor mij. Ze was ook erg goed volgens Adrian, die graag met mij in de duisternis whiskey dronk uit echte gegraveerde glazen!

Toen ik vertrok, kwam ze heel speciaal afscheid nemen.

Nu zit ik naast L en zijn geopereerde kunstknie raakt de mijne niet. Gelukkig maar.

Landrover en groepsperikelen

Voor het avondeten de klapper. L ziet het niet zitten om zo 4,5 weken in een landrover opgepropt te zitten. Hij wil dat B met een ander voorstel komt of hij rijdt terug naar Kaapstad.

Fs had vooraf wel heel veel werk gestoken in het duidelijk maken dat we met 4 fatsoenlijk willen zitten en ook nog iets zien. Achteraan zit Fd en L wel redelijk wegens klein maar zien ze niks. Naast de chauffeur is het voor mij ook niks wegens alle stoelen vast gemonteerd een niet te verschuiven. Ik wil dat wel redelijk volhouden, maar nu blijkt dat die 4x4 nodig is voor het zand in de Kalahari en de overstromde pistes in de Caprivistreek waar het regenseizoen is.

Fs stapt na Windhoek op wegens ziekenhuisverplichtingen thuis. Dan zitten we iets ruimer, maar dan nog is het alles behalve leuk op eindeloze wasbord geribbelde pistes.

Volgens B moet er dan een extra auto gehuurd worden, op onze kosten.

Het avondeten matig met voor mijn reisgenoten dikke steaks.

Fs' niet rauw genoeg en dus terug naar de keuken.

Voor B en mij traag gegaarde rollade van buikspek met zuurkool, appel en mashed patatoes met zwarte olijven.

Een rare maar lekkere combinatie.

De wijn erbij is affreus! Op Rijk's, hét wijndomein met de grootste allure van heel Zuidelijk Afrika....

Ik heb water gedronken.

Er is hier iets mis op Rijk's. Ze gokken op prestige om hun wijnen aan waanzinnige prijzen te verkopen. Maar die wijnen stellen niet veel voor behalve na lang lageren op Franse eik. Hun topwijnen van 150 tot 500! € per drie zijn zwarte etiketten met veel gouden randen en

heten niet toevallig '888' omdat ze er 888 flessen van bottelen en nog vele malen meer Chinezen op flessen trekken. Want die kicken daarop wegens triple happiness. Ze verkopen de uitbating van het hotel en het restaurant aan derden. De lodges zijn erg mooi. De omgeving ook, maar dit wordt naar mijn bescheiden mening in de toekomst niets.

ZA Matjiesfontein Ma 26012015

Na het treffelijke ontbijt een lang gesprek over een bus of een andere 4x4 enzovoort enzovoort.

Wanneer L naast de chauffeur kan zitten en Fs genoeg neemt met de plaats naast mij op de tweede rij lijkt het zich wat op te lossen.

Fs zit goed, wil regelmatig zijn benen eens hoog houden dat ik eronder kan. L is gelukkig vooraan, Fd tevreden en ik hou het maar zo.

Wegenis werken worden hier ook nog door mannen gedaan. Verder naar het noorden kunnen alleen vrouwen dat nog aan.

Daar gedragen zwarte mannen zich volgens onze gids graag als leeuwen. Mannetjes-leeuwen doen immers ook niks anders dan vreten en fokken en soms wat jagen.

Een probleem nu blijkt dat veel zwarten illegale wapens hebben en de meeste blanken de hunne hebben ingeleverd. En dat weten ondernemende bendes zwarten ook.

Onze gids is ook mordicus tegen staken. In Namibië is dat verboden, net als vakbonden. En daarom gaat het daar heel erg goed.

In ZA zijn vakbonden 'vetkatten', ze krijgen hopen geld en organiseren liefst in september grote stakingen om hun macht te demonstreren en hun troepen te paaien.

Meestal draait het op niets uit, voor de stakers. De platina mijnstakingen duurden vorig jaar drie maanden en leverden 15 Rand opslag op!

Die drie maanden was er geen loon, en geen stakingsvergoeding.

Padwoed op Liefdespad!

Tussen Tulbach en Worcester ligt een baan naar Liefdespad! Onderweg blijkt er veel animositeit bij een stop voor wegenwerken, iets met een grote zwaar beladen vrachtwagen en een paar halfbacks waarin veel zwarte arbeiders en arbeidsters die naar wijngaarden worden gevoerd. Het is flink bewolkt, behoorlijk koel, nu en dan wat regen. Het landschap oogt magnifiek in de weldadige regen.

Padwoed staat hier voor verkeersagressie.

Een dorp of stadje onderweg wordt voorafgegaan door een obligate urbanisatie van Mandelahuysjes, dubbel formaat. Nog in ruwbouw versie of leeg. Het laatste stadje van de Bo Kaap voor de Mariniersbergen is er een mooi voorbeeld van. In buurt huizen nog de zinken en plastic bidonvilles van illegalen en mensen die van elders komen. Zij hebben nu gratis elektriciteit en water, en velen hebben een schotelantenne. In de nieuwe huizen die ze gratis krijgen, moeten ze dan

weer voor elektra en water betalen en dat willen ze dus ook liefst gratis krijgen. De gemeentebesturen zitten daardoor vaak in grote problemen.

De bedoeling van de pasjeswetten was volgens B precies dit soort stroom van het platteland naar de steden waar ze geen werk hebben, tegen te gaan, en om de illegale inwijkelingen uit de rest van Afrika buiten te houden.

Het had natuurlijk een enorme mobiliserende kracht waarmee je bij miljoenen mensen omwille van de vermeende gelijkheid, vrijheid en broederlijkheid de nodige woede kon oppoken. In de Volksrepubliek China bestaat dit systeem van verblijfsrechten nog steeds. Desondanks fleuren nu aldaar miljoenen illegalen de steden op waar ze graag voor lage lonen de vraag en aanbod sector ontwrichten. Onder het socialisme!

De omgeving van die townships is steevast een enorm stort, verkopers van gepikte druiventrossen en bedelaars langs de N1 naar

Johannesburg, door het binnenland. Met een vette rode streep langs de weg dat je er vooral als passerende auto niet mag stoppen. De N2 gaat langs de kust.

Groot Karoo

Eens over de pas zitten we in Groot Karoo, een enorme halfwoestijn waar volgens onze gids 13 ha per schaap nodig is. Runderen gedijen hier niet.

De verhaaltjes van Karoo koeienmelk van mijn heerlijke ober in Frères was dus zeker onzin.

Het was schapenkaas. Door de kruidige begroeiing hier smaken die beesten ook anders. Hun kaas dus ook.

De koffiestop et stadje voorbij zit een koffiestop in een uitdragerswinkel waar een foto van de oude blanke uitbater Daniel Viljoen, met zijn kinderen - allemaal nog jong en vol hoop - met Madiba, prominent aan de muur. Ze hebben oude solexen, tandartsen stoel, oude tafels en kachels, keukengerei, schrijf-, druk- en zelfs stencilapparaten. Telefoons in alle formaten. Matige wijnen, goeie koffie met mooi melkschuim. Ze verkopen ook veel gedroogd fruit, platgeslagen, zongedroogd en opgerold.

Het rijdt redelijk over de N1 langs Ceres waar Christiaan Barnard zijn eerste huisartsenpraktijk had, alsmede zijn verpleegster trouwde en de 2 oudste kinderen maakte.

Morgen daarom liefst effe stop in Beaufort Wes.

LORD MILNER HOTEL

<http://sa.travel-directory.co/149/places/western-cape/matjiesfontein>

<http://www.matjiesfontein.com/about/loganandrawdon.htm>

http://www.gozuidafrika.com/nieuws/nieuws_detail.php?newsID=4928

<http://www.heritage.org.za/karoo/matjie.htm>

Het hotel is vooral vergane glorie, nog wel mooi, met een statige trap die op de eerste achterverdieping splijt, zodat het afdalen voor dames in passende avondtoiletten een belevenis kan geweest zijn. Een mooie grote eetzaal met de enige gietijzeren zuil in het midden, die de dubbelganger zou zijn van één in Buckingham Palace.

Achteraan mooie salons, net zoals honderd jaar geleden.

Het Lord Milner Hotel in Matjiesfontein was genoemd naar Alfred 1st (& last) Viscount Milner die toen nog gouverneur was van de Kaap voor de Engelsen, en een grote rol speelde in de boerenoorlog en het opzetten van een koloniale administratieve opleiding onder de spotnaam 'Milners Kindergarten'. Hij voerde de onderhandelingen met de

Russische Tsaar, de binnenlandse pacifisten en de Franse legers in het War Cabinet van Lloyd George voert.

“De uitgeputte (Alfred) Milner keerde tot zeven keer toe terug naar de vredesbesprekingen (en bij een van die reizen zat hij voor het eerst in een vliegtuig), en op 28 juni 1919 – de vijfde verjaardag van de aanslag in Sarajevo – was hij in de overvolle Spiegelzaal van het paleis van Versailles een van de vijf mannen die namens Groot-Brittannië hun handtekening plaatsten naast het rode lint en de zegelwas op de laatste pagina van het vredesverdrag. Hij en andere sceptici waren er niet in geslaagd Lloyd George te overtuigen van de noodzaak om minder strenge voorwaarden op te leggen aan Duitsland. De premier had een maand na de wapenstilstand de verkiezingen gewonnen door met veel kabaal te verkondigen dat hij Duitsland zou laten betalen voor de oorlog, en in Frankrijk was Clemenceau zelfs nog feller. (....)

Vier en een half jaar van de aller hevigste oorlogspropaganda ooit: de stortvloed van vreemdelingenhaat die Buchan, Kipling en vele anderen samen met hun Franse tegenhangers hadden uitgestort, had daaraan bijgedragen. Dit alles had ervoor gezorgd dat de publieke opinie eiste dat Duitsland zou worden gestraft – en wel zwaar.

Het vredesverdrag dat hiervan het resultaat was bevatte, zo schreef diplomaat en historicus George F. Kennan jaren later, ‘reeds aanzetten voor toekomstige tragedies, alsof het was geschreven door de duivel zelf.

Dat Duitsland en het nu verdwenen Oostenrijk-Hongarije daadwerkelijk de oorlog waren begonnen en dat ze de gebieden die ze veroverden meedogenloos hadden uitgebuit, dat de bepalingen van het Verdrag van Versailles later zouden worden verzacht, dat leek voor de Duitsers geen enkel verschil te maken. De openlijke schande die men zich moest laten welgevallen door de geallieerden viel over de volle breedte van het politieke spectrum zwaar en ging – precies zoals Ludendorff en Von Hindenburg dat hadden gepland – ten koste van het gematigde burgerregime dat gedwongen was geweest het verdrag te aanvaarden. Het zou de belangrijkste voedingsbodem vormen voor de opkomst van Hitler.”

Adam Hochschild, Verzet en eendracht. De grote oorlog 1914 – 1918 – uitg. Meulenhoff 2011

<http://www.janvanduppen.be/?p=2312>

http://en.m.wikipedia.org/wiki/Alfred_Milner,_1st_Viscount_Milner

Matjiesfontein.

Het hele Matjiesfontein werd door James Douglas Logan opgezet, een Schotse zoon van zakenmensen die na een schipbreuk berooid in Kaapstad belandde ... Hij werd Freemason en had de juiste connecties en meer nog de lef en het inzicht om dit hier allemaal op te zetten aan de nieuwe spoorlijn van de Kaap naar Jo'burg.

Met de Anglo-Boer oorlog werd hier de generale staf van het Engelse leger ingekwartierd met veldhospitaal en 10.000 soldaten.

Hij had ook een soort hotel-tempel, Die Losieshuis.

<http://www.matjiesfontein.com/About/>

Het museum onder het stationsgebouwtje is indrukwekkend wegens een eindeloze verzameling sjeke en minder sjeke gebruiksvoorwerpen, van kleding tot nachtspiegels, medailles, wapens, poppen, school en schrijfbenodigdheden, enorme hoeveelheden oude fotostellen.

Ze zijn er hier in geslaagd om dit als eerste Bokrijk van ZA te laten erkennen in 1975!

Er rijdt bij het stoppen van de trein 3 keer per week een oude Londense dubbeldekker rond als kortste sightseeingstoer van ZA: tien minuten met een halfbloed roeper, zanger animator van de hele bled, John the Beefeater. Zijn chauffeur is een kerel uit Zimbabwe, 'Robber'!

"Welcome to our 10-minute tour of the village. Surely but slowly, slowly but surely, we take the old dirt road. On your left is the first tennis court and ... the last tennis court."

Er is tevens een ietwat waanzinnig museum van oldtimers, treinlocs en -wagons. De Bentley van de Engelse koning Georges VI met Elisabeth en Margareth staat er naast een ongelooflijke Jaguar.

De groene trein.

De trein die rond 18 uur aankomt, blijft een vol uur staan draaien, waardoor we ongeveer gek worden op de veranda, van het lawaai. De treinreizigers betalen fortuinen voor de groene, blauwe of rode luxetreinen, voelen zich heel onwennig in de gore en aftandse Londense dubbeldekker waar de roeper show draait. Een oude sjiek geklede man wil er meteen weer af wegens angstig.

Hier werd ook de eerste cricketmatch ooit gespeeld tussen Zuid Afrika en de UK.

ZA won! De echte eerste match was volgens onze cricket-experten 20 jaar eerder in Durban waar die datum nog steeds in een balk voor de pitch staat en Zuid Afrika verloor toen heel erg. Een bijzonder rare omgeving waar vogels nestzakken aan de bomen vlechten, en waar ooit over leven en dood van de Boeren werd beslist.

Hier sprak het Engels krijgsgerecht tijdens de Anglo-Boerwar namelijk 'recht' in het belendend gebouwtje. Met name Boerenleider Gideon Scheepers werd hier ter dood veroordeeld.

Aan de spookant hield een hele Engelse generale staf hof met alles erop en eraan, dik 110 jaar geleden.

Excellente keuken van de oude opperofficiersmess

Het restaurant is nog steeds excellent.

Fatsoenlijke Riesling en een goeie Pinotage, bij een zachte snoekterrine, een heerlijk zilte lamsschouder rolade uit de Karroo met mashed potatoes en gestoofde groenten op een ferm gekruide vleessaus. Delicious! Nadien Eton Mess, erg lekker!

Tot nu toe veruit het lekkerste van ZA op gelijk niveau van Frères in CT, maar dan klassiek.

Zo excellent de keuken, de eetzaal en het geüniformeerde personeel, zo relaxt de kledingcodes voor het diner van hemd, jas en das (nu nog hemd en lange broek), zo zwaar de nacht.

Laat buiten blijven lezen wegens koeler en geen airco binnen. Slecht bed, hete kamer, schuren van de boomtakken over de zinken golfplaten veranda onder mijn raam. Rare nachtelijke geluiden die regelmatig onderbroken worden door langdurig geratel van goederentreinen, voorafgegaan door een aanzwellend geraas van de dubbel gekoppelde elektrische locs.

En we liggen dan nog achter de voorgevel.

Tegen de ochtend start het koeren der duiven. Een kleurrijkere en kleinere versie dan die bij ons maar hun koeren is er niet minder om.

Gideonsbende.

Heel Matjiesfontein was opgezet door James Douglas Logan als een soort kuuroord wegens de zuivere lucht en het mineraal water dat hij aanboorde op grote diepte. Hij verkocht het aan de spoorwegen - een trein van Kaapstad tot Jo'burg verbruikt 250 m2 water! Hij bottelde het met CO2 en verkocht het als natuurlijk genezend bronwater, gebruikte het om gazons en cricketveld mee te bewateren én hij vulde er een enorm zwembad mee.

Hij bouwde ook nog een gerechtshof en gevangenis en daar werd de boeren-commandant Gideon Scheepers opgesloten en ter dood veroordeeld voor oorlogsmisdaden.

Tot en met de Amerikaanse Senaat sprak zich uit tegen het proces, wegens een officier van het leger van Transvaal. Hij werd bij Graaff-Reinet geëxecuteerd.

Op 16-jarige leeftijd trad Gideon Jacobus Scheepers toe tot de Transvaalse Artillerie in Pretoria. Hij werd opgeleid tot heliotropist en werd op jonge leeftijd met toestemming van president Paul Kruger naar de Oranje Vrijstaat gehaald om jonge mannen van de Vrijstaat-Artillerie les te geven in heliografie.

Ondanks zijn Transvaalse komaf vocht hij tijdens de Tweede Boerenoorlog onder leiding van de Vrijstaatse generaals Pieter Hendrik Kritzinger en Christiaan de Wet tegen de Britten. Hij werd al op jonge leeftijd gepromoveerd tot commandant en opereerde rondom Graaff-Reinet, waar hij zo'n 1300 krijgsgevangenen buit maakte. Ook trad hij hard op tegen vijandig gezinde Kapenaars.

Scheepers werd erg ziek, waarschijnlijk vanwege blindedarmontsteking, en beval zijn mannen om hem achter te laten voor de Britten. Hij werd op 10 oktober 1901 gevangen genomen en voor de Britse krijgsraad veroordeeld tot de doodstraf, bekrachtigd door Horatio Kitchener. Hij werd op 18 januari 1902 gefusilleerd en herbegraven om te voorkomen dat zijn graf een bedevaartsoord zou worden.

In 1978 werd bij de viering van zijn 100e geboortjaar bij Graaff-Reinet een monument ter ere van Scheepers onthuld.

http://af.m.wikipedia.org/wiki/Gideon_Scheepers

Er was internationaal veel verzet tegen dit proces op Engelse voorwaarden.

In Borgerhout werd in die tijd een hele wijk van Boerenstraatnamen voorzien: Paul Kruger, Louis Botha, Christiaan De Wet, Jan Smuts, Transvaalstraat...

De Britse overwinnaars slaagden erin de wereld te overtuigen van hun grote gelijk en recht tegen de achterlijke bruteurs van Boeren. In Nederland, Vlaanderen en ook Duitsland en Frankrijk was er wel veel sympathie voor hen, niet alleen bij koningin Wilhelmina.

In de jaren zeventig bleek progressief en links Antwerpen verontwaardigd over die racistische Afrikanerhelden op de straatnaambordjes. In werkelijkheid waren de Engelsen veel erger, maar zij waren de overwinnaars, daar en dan ook nog eens in de eerste en tweede wereldoorlog, toch!

Gideon is hier erg toepasselijk.

"Eerst haalde hij op bevel van God het altaar en de cultuskolom van de Baäl-cultus naar beneden. Daarom werd Gideon van die dag af Jeroebaäl genoemd – het betekent: Baäl mogen tegen u strijden – omdat hij het altaar naar beneden haalde" (Richteren 6,32).

Vervolgens droeg God hem op om de Midjanieten aan te vallen en te verdrijven. Met zijn leger van 32.000 trok hij op tegen de 150.000 Midjanieten, maar God liet hem zijn leger terugbrengen tot slechts 300 man (aldus Richteren 7,3.8; 8,10). Met dit kleine leger voerde hij een verrassingsaanval uit. Gideon gaf een ieder een ramshoorn (sjofar), fakkel en een pot van aardewerk. Het leger omsingelde in stilte de Midjanieten, en op Gideons teken brak een ieder zijn pot en blies op de ramshoorn. In de paniek die volgde gingen de Midjanieten elkaar te lijf en door dit wonder won aldus het leger van Gideon van de Midjanieten.

Gideon was de door God aangestelde leider. Na de klinkende wonderbaarlijke overwinning wilden de Israëlieten hem tot hun koning kronen. Gideon wees dit echter af en gaf te kennen dat alleen God hun ware leider was. Gedurende Gideons leven was er 40 jaar vrede in het land Israël.

In alle hotels liggen hier exemplaren in het Engels-Frans-Spaans, soms Afrikaans van een bijbelversie, vooral Nieuwe Testament, uitgegeven door het Gideonsgenootschap. En gratis bedeed. Om ziek van te worden als je 's nachts snotterend op de tast cleenex zoekt.

In de film Gentlemen Prefer Blondes zingt Marilyn Monroe voor haar vriend het lied "Bye, Bye, Baby", waarin zij belooft: "I'll be in my room alone, every post-meridian. And I'll be with my diary and that book by Mr. Gideon".

Groot Karoo

"Hij heeft zichzelf in een open wagon aan zijn riem opgehangen in de hoop dat de trein kaarsrecht rechtdoor naar de Karoo zou rijden zodat zijn dierbaren deze aanblik bespaard zou blijven. Hij vindt het nog altijd een goed plan. Om je geliefden die aanblik te besparen. En de stank, en de kosten. Want als een mens zo lang aan een riem heeft gebengeld in een open wagon door de Karoo, ben je helemaal kurkdroog. Als biltong. En je bent zo licht als een veertje. Dan gooien ze je er aan deze kant van De Aar gewoon uit. En dan is het zaakje geregeld. Kant-en-klaar. Geen kuil, geen kist en ook geen grafsteen. Niks, ook geen aasvogels, want aasvogels eten geen biltong". Marlene van Niekerk, Triomf

Ik vind op internet het vers niet meer terug waarin volgens mijn herinneringen een Zuid-Afrikaanse dichter de lof bezingt van een trein met drie lichten die door de Karoo stoomt. De sfeer van dat gedicht is mij altijd bijgebleven, als gespannen tussen angst voor de wildernis en de veilige kracht van machines die over de sporen razen.

De museumkelder onder het treinstation van Matjiesfontein ligt volgestapeld met kristal, glas en porselein, zilver bestek, keukenapparatuur, de laatste mode in dameskleding en onderkleding....lantaarnpalen, koelkasten, keukens, behang, gordijnen, enz... Het is vaak erg aandoenlijk alsof de ger, de vingers en het stof van de laatste gebruikers er nog opzit. Dat moest allemaal naar hier aangesleept worden met ongetwijfeld enorme transportkosten. Niets daarvan was echt levensnoodzakelijk!

Michael Pye, “ Aan de rand van de wereld. Hoe de Noordzee ons vormde” wijdt boeiende analyses aan het fenomeen dat economie, oorlogen en belangenconflicten helemaal niet op of om levensnoodzakelijke goederen en belangen draaien, maar vaker om luxeproducten.

In de vroegste middeleeuwen was er al vraag naar zijden stoffen, laken, sieraden enz wat naast graan en ijzer, huiden en goud door de Friezen en Vikingen werd aan en afgevoerd. Laken uit Vlaanderen, schilderijen, wandtapijten en wat al niet meer waren louter begeerde luxegoederen, die uitsluitend met uiterlijk vertoon, macht en theater te maken hadden.

49. In de zevende en achtste eeuw had een groot deel van de overzeese handel iets ceremonieels, een manier om de luxegoederen te transporteren die een koning, opperhoofd of keizer nodig had om bondgenoot schappen te sluiten, vrienden te maken en ervoor te zorgen dat zijn mannen hem trouw bleven. Kooplui fungeerden meer als een soort escorte dan als handelaren, ze vervoerden steekpenningen en beloningen, goe deren die iemand anders weg kon geven. Ook op dit punt waren de Friezen anders. Ze hadden hun eigen voorkeuren en ze vervoerden spullen om hun eigen behoeften te bevredigen. Vanaf de zesde eeuw kochten ze potten voor eigen gebruik in het Frankische koninkrijk in het zuiden, puur omdat ze die mooi vonden. Ze kochten sieraden in Engeland en Scandinavië, en ze haalden hun walvisbeneden weefladen uit Noorwegen. Misschien hadden ze zelfs souvenirs: tussen hun voorraden nuttige munten bevonden zich fraaie kaurischelpen uit het Rode Zeegebied.

Hun manier van zakendoen vereiste geld: niet een berg goud en zilver, heel geschikt als grafgift, maar echt geld, munten om te gebruiken voor de handel. In Gallië was het enige nut van munten de mogelijkheid om eenvoudig goud te vervoeren. In Engeland duurde het na het vertrek van de Romeinen tweehonderd jaar voor er weer muntstukken als geld werden gebruikt. Er was geen enkele munt ten oosten van de Rijn tot er een werd opgericht in Regensburg, en die produceerde

erg weinig. Het waren de Friezen die het geld opnieuw uitvonden en het idee doorgaven aan de Franken onder Karel de Grote.

<http://www.janvanduppen.be/?p=2671>

Morgen een heel zware trek in de Landrover Defender naar het grote gat van Kimberley. Wel over een redelijk geasfalteerde weg.

ZA Kimberley 2701205

Vandaag bijna 800 kilometers over de N1 langs de eenspoorse maar wel volledig geëlektrificeerde lijn naar Jo'burg tot Drie Zusters en dan de N 12 naar Kimberley. Dus om halfacht een uitgebreid ontbijt met spek en 'wors' en eieren in de koelte van de ochtend.

Eindeloze tweebaansweg met links en rechts pechstrook waarop trage voorgangers galant uitwijken als je voorbijsteken wil.

Driekwart van het verkeer bestaat uit enorme lorries met dubbele aanhangwagens waarop vaak de waarschuwing dat de truck onder permanente satellietcontrole staat.

Je mag niet langs de baan stoppen wegens vooral 's nachts lading en wielen bedreigd.

Er zijn wel ommuurde parkings voor truckers, alwaar wat veiliger slapen maar met intens hoerenverkeer.

Napoleon zoek in Beaufort Wes' 'Prof. Dr. Christiaan Neethling Barnard museum'

In Beaufort Wes bezoeken we het oude gemeentehuis waarin het 'Prof. Dr. Christiaan

Neethling Barnard' museum. Een hoop vergeelde foto's met teksten in het Afrikaans, Engels en Xhosa.

Ze hebben hier ook een belangrijke collectie Napoleon parafernalia uit zijn huishouden op Sint Helena. Het werd verworven door Henry Hugh Pritchard wanneer het garnizoen aldaar uitverkoop hield in 1836. De latere kolonel gaf het aan zijn zoon Charles die als kind nog paardje reed op de knie van de oude keizer. Charles nam het mee bij zijn emigratie naar Beaufort Wes, waar zijn nazaten het in 1921 aan de stad overmaakten.

Edoch het is nergens te vinden in het museum, wegens naar verluidt te waardevol.

Ze zoeken naar een plaatsje met allure...

"Ek het terugekom huistoe"

De uitputtende verzameling parafernalia van Christiaan Neerhing Barnard daarentegen vertoont overal de gebruikelijke praatjes en plaatjes maar ruimt wel een plaats voor zijn **pleidooi voor het recht op euthanasie ofte genadedood!**

In een Nederduits Gereformeerde omgeving!

De beroemdste zoon van Beaufort Wes wordt ook erg uitgebreid als familieman geportretteerd met zijn drie wettelijke vrouwen en hun respectievelijke twee kinderen. De jongste dochter bij een Duitse schone van voor in de twintig werd gedoopt in aanwezigheid dan zijn twee zonen uit het tweede huwelijk én hun moeder Deirdre. Een groot deel van zijn medailles en prijzen waaronder hét gouden zuiderkruis als hoogste van Zuid-Afrika liggen in de toonkasten.

Suzanne, een Afrikaans sprekende kleurlingen met primordiale dwerggroei, leidt ons enthousiast rond. De Nederduits Gereformeerde Kerk van pa Adam Barnard is dan weer volgestouwd met grote pancartes over apartheid tegen zwarten en kleurlingen, waarbij de blanken er nog eens goed van langs kregen. Terwijl vader Barnard juist vanop de kansel - *'Uw woord is enen lamp voor mijnen voet'* - tegen de rassenscheiding preekte en daardoor met de nek werd aangekeken door de blanke gelovigen in Beaufort Wes.

In de kerk krijg ik telefoon van K. uit een nachtelijk Miami die daar door mij dacht wakker gebeld te zijn.

Toch iets raars zo'n iPhone. Want ik had die nacht nog aan hem liggen denken naar aanleiding van de terugkeer - *'Ek het terugkom'* - naar Zuidelijk Afrika, waar ook hij en wijlen zijn toenmalige vriendin dertig jaar geleden na mij hun artsenstage deden in Zimbabwe.

Het ouderlijke huis is erg groot, de werkkamer waar vader zijn preken schreef heeft een boekenkast beladen met enorme bijbels. Ook de keuken is ruim bemeten. Er is een badkamer met bad en douche met warm waterboiler. De ouderlijke slaapkamer is voorzien van een grote kaptafel. De jongenskamer oogt kneuterig.

Christiaan sliep er met zijn broer Marius.

En effectief Chris alleen ligt onder het gazon begraven.

Zijn jongere broer, Marius, weigerde bij de ter aarde bestelling te verschijnen. Hij was zelf anti apartheidspoliticus en verafschuwde de thuiskom-show van de blanke notabelen in 2001.

De ouders Barnard en Marius liggen in Hermanus.

Marius Stephanus Barnard (November 3, 1927 – November 14, 2014) was ook hartchirurg en lid van het team dat de eerste transplantatie deed. Hij was een van de chirurgen die het hart verwijderde van de donor Denise Darvall in het Groote Schuur ziekenhuis.

Billijke geschiedschrijving?

In 2009 verscheen de fantastische documentaire van de gerechtigheid 'Hidden Heart'. Kern van het ophefmakende verhaal was de zwarte tuinman, Hamilton Naki, die de eigenlijke harttransplantatie deed en altijd miskend was door de blanke glamourjagers. Tuinman Naki was door Chris aangezocht om mee te werken in het team bij de honden- en proeftransplantaties. Volgens de film was Hamilton Naki echter de chirurg die het donorhart verwijderde.

<https://www.youtube.com/watch?v=JVAuwMJbUNk>

Marius verklaarde hierop dat de film *“rotzooi was, een grap en een complete verdraaiing van de feiten”*. Volgens hem lag Naki tijdens die eerste transplantatie in z'n bed, 8 km ver van Groote Schuur.

Marius Barnard was nochtans zelf een felle anti-apartheidsactivist. Hij van 1980 tot 1989 lid van het Zuid-Afrikaanse parlement voor de Progressieve Federale Partij en slaagde erin de eerste verzekering voor ernstige ziekte op het spoor te zetten. *“Je kan als arts mensen wel fysiek repareren, maar alleen verzekeringen kunnen dat financieel”*, aldus Marius Barnard. Hij stierf zelf op 14 november 2014.

Vroeger vond ik dergelijke herschrijving van de geschiedenis vaak leuk, boeiend - zoals 'Wat zoudt gij zonder 't werkvolk zijn? Anderhalve eeuw arbeidersstrijd in België' door Jaak Brepoels bij Kritak zaliger uitgegeven - al werd er bij de ware marxist-leninisten neergekeken op de reformistische visie van Jaak.

Soms was het ook hilarisch en bleek de herschrijving van de geschiedenis vooral propagandistisch voor de zetelende machthebbers, niet alleen bij de Egyptische farao's, Napoleon die het nog allemaal zelf kon dicteren op Sint Helena, maar ook bij de rode Russische tsaren en Chinese keizers.

Dertig jaar geleden kon ik het al merken in Zimbabwe en nu ook in Zuid Afrika. Er is de rancune van al wie zich als slachtoffer kan zien, liefst tot in de zoveelste generatie. Zij proberen graag gretig garen te spinnen bij het al dan niet vermeende leed van vroeger, ooit hun voorouders aangedaan. Liefst collectief in de hoop wegens de macht van het getal meer poen te beuren om het daarna individueel gerecupereerd te weten door hun leiders, op de kap van het collectieve leed.

In ressentiment is collectief nog wel wat te winnen wanneer je het leed door velen kan geleden weten.

Om een individueel lijden bekommeren betrokken rechtvaardigheidsstrijders zich zelden of nooit. Het gaat om de groep en meer nog om hun leiderschap, gebouwd op verontwaardiging.

Medeleven drijft vaak op verontwaardiging. En die draagt volgens Spinoza slechts het másker van billijkheid: *'Wij zien dus dat ieder van nature ernaar streeft, dat anderen naar zijn zin leven, met het gevolg dat, waar allen dit gelijkelijk beogen, zij elkaar gelijkelijk tot last zijn en waar allen door iedereen willen worden geprezen en bemind, allen elkaar haten'*.

B weet bij Suzanne over de propagandaborden in de kerk toch enige belofte van correctie te halen over de aloude afwijzing door de geloofsgemeente van de familie Barnard wegens hun omgang met zwarten en kleurlingen.

Al geloof ik niet in correcties. Die worden enkel uitgevoerd in functie van de heersende macht.

Het bezoek heeft voor mij iets onwezenlijk. En tegelijk erg ontroerend. Ook door de stem aan de telefoon van K.G., door de herinneringen aan de kranten- en tv beelden en meest van al door Chris' zerk voor de veranda van de oude pastorie waarop "Ek het terugekom, huistoe".

Koffie in een Caltex pompstation, redelijk propere toiletten, zonder slot. Kom daar nog eens om! Gelukkig blijft het de hele dag flink bewolkt.

Beaufort-Wes, "Die laatmiddag het room geword."

In mijn verdere zoektocht naar die treinen wereld in de Karoo kom ik dan toch ook bij Gert Vlok Nel die net als Christiaan N. Barnard afkomstig was uit Beaufort Wes!

<http://boeken.vpro.nl/artikelen/2006/Gert-Vlok-Nel---Beautiful-in-Beaufort-Wes.html>

Walter Stokmans sfeervolle documentaire over Gert Vlok Nel toont het gewone leven in en om Beaufort-Wes. In de verstikkende decemberhitte van 2005 leest vader Vlok Nel ('Moenie dat die lewe jou onderkry nie') in zijn huisje gedichten van zijn zoon - voor het eerst van zijn leven, Gert was te verlegen om ze hem te laten lezen. Bij de truckstop wachten met hiv besmette kleurling-hoertjes op vrachtwagenchauffeurs. Op het kale basketbalveldje oefent een townshipmeisje met een bal. En op de blanke middelbare school zingt een groepje leerlingen in de oeroude Afrikaner zangtraditie begeleid door een blonde jongen met gitaar Vlok Nels liedje '**Rivier**':

(...)

*Vannacht heb ik in Colesberg geslapen
tegenover de garage waar de
prostituees die met de vrachtwagens meekomen*

*omkeren & terugliften naar Kaapstad sommigen heb ik tijdens
de lange nacht nog zien
huilen enkele heb ik horen zingen misschien over de
gemengde gevoelens die
omdraaien met zich meebrengt*

*Vannacht heb ik in Beaufort-West geslapen
in het Wagon Wheel Motel wou ik je nog bellen wou je
vertellen hoe droomloos
afgeknapt levensmoe ik ben & dat ik er genoeg van heb & dat
ik voor eeuwig bij jou wil komen
slapen & het is nog maar 500 km naar Kaapstad.*

Hillside slaapliedje

*ik woon hier in het dorp waar de treinen fluiten
& de rangeerders nacht na nacht treinen op
sporen zetten
& met mij gaat het heel goed
weet je nog de dag dat je bij mij zou blijven...
hoe is ons verhaal toen verder verlopen?
rangerende treinen. treinen die blijven
treinen die hier altijd in kringetjes rond blijven rijden*

droom over me & en laat me vrij vannacht

*vanochtend vroeg was er een harde klap
daar onder aan de kant van de spoorbrug
maar er was helemaal niks aan de hand
het is alleen dat ik zo naar je verlang
& ondertussen maakt alles me bang
al mijn woorden liggen leeg in mijn hand
want mijn hart slaapt bij jou waar de treinen
rangeren.*

droom over me & laat me vrij vannacht

(vertaling: Robert Dorsman)

Karoo-dorp: Someraand

*Die laat-middag het room geword
en treine wat ver fluit
en 'n wit-bont klaas-skâwagter
wat wag-hou op 'n kluit
en rook uit die lokasie rook
en by die dorpsdam sing
en mense in tennisbroekies loop
die koper skemer in*

*dóer op die nasionale pad
loop motortjies onhoorbaar, hoog;*

*Oum-Appie-Slagkraal se ou fiets
kom staan, vanself, moeg, voor die oog:*

*Tant'-Tolie-met-die-kanker kom
sit op die bordienhuis se stoep:
vanaand gaan hoor ons nog hoe sy
die Here en die uile roep.*

Hierdie gedig van N.P. Van Wyk Louw kom uit Tristia, wat hy tussen 1950 en 1957 geskryf het toe hy in Amsterdam gewoon en aan die destydse Gemeentelike Universiteit klas gegee het in Afrikaanse taal en letterkunde (Van Vuuren 1989:9). In “Karoo-dorp: Someraand” roep die digter vanuit Amsterdam verlangend ’n skemeraand op ’n Karoo-dorp (Beaufort-Wes) op. Karoo-dorp is die ruimte met sy mense en Someraand is die beeldraer wat die metafoer in sy verbeelding opwek: **“Die laat-middag het room geword.”**

Volgens B beteken dit dat de lucht van de late middag zo dik en zwaar is als room.

Hierdie asemrowende vers het baie jare later ook neerslag gevind in die digwerk van Gert Vlok Nel en Johann de Lange.

Die dag toe hulle vir Donkie Viviers

*jou ma is dood.
by die skool.
het hy sy tas.
sy kop.
gespoeg.
& geskreëu.
& afgehol oor die groen velde van die rugby.
die totempale.
die busstoor, die hut van die vermoorde opsigter.
Die xhosa-grassnyer, briljant & kru, dormant.
(sy vrou bo in die linnekamer, dom & sku, verreken.)
die wagtende ouers in moterige motors, latent.
die intriges op baisiekels, berekend.
verby bomerige bome.
toe verby my (& toe verby jou).
verby die gedig.
deur die na buite toe oop hek.
Verby elsa wat haar eerste maandstonde in die biologiesklas.
af in die lig straat.
verby die regop grafte.
daai een wat oos kyk.
die wat wes.
bo-oor huise strate poskantoor kerk.
die laaste stasie op die planeet, beaufort-wes.
in herinner in die skemer in.
tot in sy peperboomste peperboom.
in sy agteryardste agteryard.
& die laat-middag het chroom geword.
& trein wat ysig fluit.*

Hierdie gedig van Gert Vlok Nel sluit in vele opsigte aan by die gedig van Louw, maar wyk juis ook in belangrike opsigte daarvan af om 'n geheel andersoortige leeservaring te bied. Louw se gedig begin in die tweede reël alreeds met die “treine wat ver fluit”, terwyl die trein, enkelvoud in hierdie geval, eers aan die einde van Nel se gedig fluit, en wel “ysig”. In die bespreking van Louw se gedig is aangetoon hoedat daardie gedig eindig met die dood. Nel se gedig begin in die eerste reël met die dood as tema wat dan ook die res van die gedig as sodanig kleur.

In de loop der weken nader ik dit vermeende vers over een trein in de Karoo asymptotisch.

Repos ailleurs (Die rus is elders) - TOTIUS

(Jacobus Daniël du Toit Paarl, 21 februari 1877 - Pretoria, 1 juli 1953)

In die eensame veld staan 'n tentjie klein,
 en daarnaas in die skeemring skuif die liggende trein;
 ek sien in die tentjie, deur die oop gordyn,
 'n tafel met bordjies en glasies fyn,
 wat sag in die lig van die kersie skyn,
 en ek dag: "Was ek net in die tentjie klein,
 ek sou tog so gelukkig syn."

Naas die eensame tent staan 'n meisie klein,
 in stomme bewond'ring van die liggende trein;
 sy sien my geniet my glansende wyn
 en kost'like maal by elektriese skyn;
 en ek raai die gedagte van die meisie klein:
 "Ag, was ek maar net in die vrolike trein,
 ek sou tog o so gelukkig syn".

Vermoedelijk heb ik in de voorbije 49 jaar herinneringen de lenzen van mijn wensen versted.

Na het thuis doorploegen van een collectie naoorlogse Zuid&Noord Bloemlezingen van Pater Noë,s.j. en De Gouden Poort van Julien Kuypers bij de Sikkel - mij door een dierbare als houvast uitgeleend - vermoed ik dat de trigger bij mij werd opgestart door Adriaan Roland Holst. Eerder in een stukje proza.

Holst was betower deur die Karoo. Steyn vertel dat dié “prins van die Nederlandse digters” op Saterdag 31 Augustus 1946 met die trein op reis was in die omgewing van Beaufort-Wes en toe die volgende aan Van Wyk Louw oor die landskap geskryf het:

“Het verraste mij, geloof ik, omdat het was of ik het mij herinnerde. En hoe komt dat? vraag ik mij af. Het waren vooral de gedeelten waarin uit die leege vlakte de lange, lage bergen omhoogkomen als ademhalingen, die eeuwen geleden in werden gehouden. Het is alles zoo oud en zoo helder. De grandiose eentonigheid ervan heeft, vanuit de trein, verwantschap met de eentonigheid van de zee om een schip. Ik wist niet, dat een landschap zoo helder en open, zoo geheimzinnig kon zijn. En dat verklaart, misschien, dat vreemde gevoel van mij dit te herinneren. Want in deze heldere en onmetelijke eentonigheid is alles wat ‘pittoresk’ is eenvoudig weggelaten, en daardoor wordt het naar zijn wezen een interieur landschap, iets als een domein van voor de geboorte, of van na den dood. Als ik hier geboren was, zou ik er overal het heimwee van mij in omdragen. De grootschheid van de kusten van het schiereiland of van het Zwitsersche hooggebergte, wordt, hierbij vergeleken, bijna van de tweede rang, plaatjesachtig. Op deze eersterangswijze kan, geloof ik, een landschap alleen grootsch zijn als het voor 7/8 hemel is. Ik denk

ook even aan de Hollandsche duinen, maar de Karroo is minder intiem, en doet daarom een volstreker beroep op geest en ziel.”

<http://versindaba.co.za/2009/05/15/holst-in-die-karoo/>

En meer nog:

*Het ligt immers niet in Holsts natuur naar buiten te laten blijken wat zich van binnen afspeelt. De overgang van een bezet, verarmd en beklemd Nederland naar de onbeperkte ruimten, de onbelemmerdheid en de overdaad van Zuid-Afrika was dan ook wel zéér groot. Een van zijn uitspraken, welke mij het meest getroffen hebben en waar de aard van Roland Holst duidelijk uitkomt, deed hij in een nacht toen hij kampeerde in de Karroo met N.P. van Wyk Louw en W.A. de Klerk. Men moet, om de openbarende juistheid van zulk een opmerking te begrijpen, twee dingen kennen: de Karroo in zijn oneindige vlakke verlatenheid, kaal, met hier en daar zeer laag gewas en termietenheuvels, daartussen de roodbruine aarde en daarboven de maan, die daar op een bovennatuurlijke wijze dichtbij gekomen lijkt, beminnelijk en toch dreigend; in zulk een maannacht in de woestijn stond Roland Holst voor zijn tent met zijn makkers en liet het beangstigend vreemde diep op zich inwerken. Toen zei hij alleen: **‘Wyk, dit is een voorwereldlijk landschap!’***

Hoe boeiend en belangrijk Holsts reizen ook zijn mochten, ten slotte ging niets hem boven de eenzaamheid van zijn bestaan in Bergen, de beslotenheid van zijn huisje aldaar, met zo nu en dan enkele dagen vakantie van zichzelf in Amsterdam of Den Haag. Zijn behoudzucht in stoffelijke aangelegenheden grenst aan het ongelooflijke, maar is niet ongelooflijk wanneer men even nadenkt over de zin ervan. Het aardse, in zijn meest beperkte betekenis van huis en haard, gaat hem in wezen weinig of niet aan. Het behoort immers tot de Andere Wereld. Maar aangezien hij deze wereld niettemin zeer liefheeft, hecht hij zich sterk aan de dingen welke hem eigenlijk niet raken. Hij hecht er zich zó aan, dat iedere verandering de verschrikking van een ontwijding verkrijgt. Toen ik in 1955 op de Nesdijk ging logeren, was ik daar in ongeveer dertig jaar niet geweest. En het was alsof ik niet weg geweest was. Alleen lag het huisje nu geheel verscholen, hetgeen Holst aanleiding gaf tot de uitspraak: ‘Een ander verdwijnt in het niet, ik verdwijnt in het riet.’ Jan Greshoff, Afscheid van Europa. Leven tegen het leven.

http://www.dbnl.org/tekst/gres002afsc01_01/gres002afsc01_01_0010.php

Drie Zusters

We passeren een dorp wanneer net de scholen uit zijn. Zoals overal hier een tiental kerken van iedere gezindte en een moskee. Alle jongens in een wit hemd met stemmig blauwe das en donkerblauwe debardeur op een korte of lange zwarte broek. De meisjes een witte bloes onder een zwart-wit geruite jurk met zwarte gordel en vaak versieringen in hun haar. Ze lopen naar huis langs de grote weg. Volgens B vaak tot 10 km heen en weer. Er is een project met steun van Denemarken en Nederland in wording om die kinderen die zover moeten lopen een oude fiets cadeau te doen. Want eens thuis moeten ze nog eens een lange tocht maken om water vaak, of naar de geiten, koeien en schapen om te melken.

Indien dit fietsenproject aanslaat, komen er wellicht ooit weer flandriens uit Afrika op de Europese wielervedstrijden. In de loopnummers van de atletiek is het al decennia zo met de lopers uit nomadische culturen op de Oost-Afrikaanse hoogvlakten.

De coureurs van “Allez Allez Zimbabwe” die door Roger De Vlaeminck in 2004 waren gerecriteerd voldeden niet echt, wegens al gauw meer verhangen aan de liefde voor vrouwen dan voor de vélo.

Het heeft fel geregend en dus is het voetbalveld helemaal onder water gelopen, maar voor een stel kleintjes een feestelijk watergevoel geeft, en thuis ongetwijfeld een ferme afrossing, wegens met de broek en blouse in het slijk gevallen.

De Drie Zusters is een knooppunt met in de verte twee reusachtige ronde bergen en een derde wat verder van de twee anderen vandaan tegen een hoger tafelgebergte aan.

Er is hier op weg naar Kimberley toch minder vrachtverkeer.

Vroeger was er in de Turnhoutse Stationstraat een 'hotel' waar soldaten en handelsreizigers kamerden: 'De Drie Gezusters'

Een van de dames was op erg hoge leeftijd patiënte bij mij. Ze was klein geworden, krom en lelijk maar erg lief en vriendelijk, aanhankelijk haast. Ze huisde in een appartement dat volgestouwd was met poppen in rijen naast en boven elkaar voor het grote raam aan de straatkant. Een van de poppen was zo oud als zij: 86. Turnhout was een kazernestad en de op- en afreis gebeurde via treinen. Ze kreeg wat decorumproblemen na wat infarctjes en op een zondagochtend wellicht getriggerd door de paasklokken diende de dokter van wacht haar op te laten nemen wegens naakt op straat dansend van vreugde, wellicht zoals vroeger ooit bij de Drie Gezusters. Ze is er niet meer uitgekomen.

We rijden door een flink onweer en het wordt meteen 10C kouder en dus veel aangenamer, na de stortregen effe stoppen voor de plas, temidden van kleine termietenheuvels met grote openingen voor de ventilatie zoals pizza ovens. Nog 340 km tot Kimberley. Onze chauffeur houdt het goed vol. Hij is dat gewoon, zegt hij. Verbluffend snel verschijnt er overal in de Karoo groen na de zomerregens die we zien opkomen met flinke donderstormen en bliksems in de verte.

Eros en thanatos

Gelukkig stopt B voor onze eigen koffie rond drie uur op een parkeerplaats met betonnen

tafeltjes en stoeltjes. Hij heeft Nescafé bij en een brik melk in de koelbox, heet water in thermossen, en suiker, lepeltjes en wij hebben ieder onze eigen beker mee. Maar we krijgen daarbovenop een zak platte koekjes van zijn vrouw, heerlijk stijf van de pikant gemalen gember. Waardoor geen smaak van de koffie en geen honger meer!

Wanneer de zon door de wolken breekt, wordt het meteen loeiheet, maar er hangt

gelukkig een ruim bemeten wolkendek boven de Grote Karoo!

B vertelt van een recent ongeval op de N1 waar een dubbeldekse vrachtwagen runderen van de weg afraakte. Uit de kreupele beesten werden levend en wel door de zwarten die van heinde en verre op deze buitenkans afkwamen, stukken vlees losgesneden, opgegeten en meegenomen. Hij vertelt het met groot afschuw. Dat je toch eerst zo'n dier doodt eer je er vlees uitsnijdt!

Ik lees net bij Martin Meredith De schatten van Afrika hoe in Abessinië Thanatos en Eros ook graag hand in hand gingen.

“Tijdens een ontmoeting met de keizer werd hij grondig ondervraagd over het leven in Engeland en over Jeruzalem. Hij raakte al snel gewend aan het hofleven in Gondar, met zijn intriges en samenzweringen. ‘Het hof in Londen en dat in Abessinië hanteren dezelfde principes,’ schreef hij. (..) Hij imponeerde iedereen met zijn medische kennis en zijn ruiters- en scherpschutterskunst, en deed graag mee aan de ruige banketten die door het koninklijk hof werden aangericht; daarbij werden lappen rauw vlees van levende koeien gesneden en hadden stellen ongeremd seks. ‘Er is geen enkele terughoudendheid, geen belemmering, geen behoefte aan voorschriften of afzondering om hun begeerte te bevredigen; er is slechts één vertrek, en daar brengen ze zowel offers aan Bacchus als aan Venus.’”

In ons gezelschap klinkt daarop nog eens de heel goeie: *“De reden dat het in Afrika zo erg gesteld is met de mensen ligt in het feit dat al degenen die van dit zootje ellende genoeg hadden, al die miljoenen jaren telkens weer vertrokken zijn. Alleen de ellendelingen zijn hier gebleven.”*

Vik.

Vandaag zou mijn broer Vik 60 jaar geworden zijn. Het was hem niet gegund. Hij kreeg een hersentumor en doorstond de oncologische molen moedig, tot het bittere einde.

Ik had hem bij het eerste bezoek in het ziekenhuis in plaats van bloemen, pralines of boeken, een bonsai boompje meegebracht dat hij tijdens zijn leven verder kon verzorgen.

Bonsai boompjes worden heel oud. Mits goede verzorging.

Al zagen of spraken we mekaar niet meer zo vaak wegens elkeen de eigen familiale en professionele beslommeringen, ik mis hem zeer, vooral bij de familiale reünie-feesten. Bijvoorbeeld bij zijn 60ste verjaardag.

De oorlog en de jodenvervolging.

Vandaag is het 70 jaar geleden dat Auschwitz werd bevrijd.

Ik word misselijk van het islamistische antisemitisme, de walgelijke vanzelfsprekendheid waarmee ze gretig tekeer gaan tegen Israël dat ze niet echt aankunnen waardoor ze weerloze joden elders proberen te pakken. Hun haat lijkt eerder ingegeven door de angst van herkenning, het besef dat hun religie ontstond als een uitwas van een joodse sekte. En door het besef van onbenulligheid, van overbodigheid gekeerd door de arrogante slavendrijversmentaliteit die ze historisch graag meedragen en die ze dan gretig gebruiken in de behandeling van Palestijnen om er zelf voordeel uit te halen.

Vasili Grossman schreef in "Een klein leven, korte verhalen en essays" een verbluffend stukje over een onderwijzer en een meisje aan de rand van de executie-groeve. Het is afgrijselijk en tegelijk indrukwekkend vertederend. Maar het zijn naar ik vrees alleen maar paalen voor dergelijke zwijnen.

De oude onderwijzer.

“Hoe kan ik haar troosten, hoe kan ik haar misleiden, vroeg de oude man zich af, en een oneindige treurigheid bekwam hem. Ook op dit laatste moment was er niemand om hem te steunen, niemand die hem kon zeggen wat hij altijd had willen horen, de woorden waarnaar hij zijn leven lang had verlangd, meer dan naar alle boekenwijsheid over de grote gedachten en werken van de mens.

Het meisje keerde zich naar hem toe. Haar gezicht was rustig; het was het bleke gezicht van een volwassene, vol vriendelijk medelijden. En in de plotseling ingevallen stilte hoorde hij haar stem.

‘Meester,’ zei ze, ‘niet die kant uit kijken, dan word je bang.’ En ze legde haar handen over zijn ogen, als een moeder.”

Kimberley Protea hotel.

Een viersterren spel naast The Big Hole, de immense naar verluidt vanop satellieten zichtbare put door mensen uitgegraven op zoek naar diamanten.

De diamantmijnen zijn gesloten, behoudens nog die van individuele zoekers naar de grote steen in de buurt. De Beers zit hier ook niet meer echt. De stad van 80.000 mensen en honderden kerken heeft ook andere industrie en bevoorradingsketens voor de wijde omgeving.

De hoteldesigner koesterde de afschuwelijke smaak om overal, maar dan werkelijk overal grote foto's van de mijnwerkers, mijnen, putten, ladders en diamantbewerkers op te hangen. Bijvoorbeeld rond de flatscreens in de gastenkamers.

De kamer is prima en koud door de airco op 17C.

Het restaurant is een ramp. De bestelling wordt verkeerd opgenomen. Het duurt eindeloos eer er wat komt. Het vlees is verbrand. ‘Well done’ staat hier voor verkoold. Medium is het maximum haalbare. Normaal is rauw: ‘Rare!’

Mijn lamscurry is zeer zwak met vooral veel been. De wijn is matig tot bedroevend.

Ze hebben geen brood. De maître komt dan hulpvaardig met pannenkoeken met kaneel!

De ober is erg vriendelijk maar een complete idioot. Hij gooit met de wijnfles, als was het een shaker, komt met de fles op zijn schouder aan gedanst en vergeet de voorproever nadien bij te schenken.

B ziet dit gebeuren en zegt dat het typisch was voor hun zwarte mensen. Ze mogen niet afgeleid worden of het loopt mis. Ze schrijven de bestelling niet op, ze doen alsof, maar onthouden het. Wanneer er dan iets tussenkomt, geraakt de ober in verwarring en weet hij het niet meer precies. Hún zwarte mensen kunnen zelden verschillende dingen tegelijk. Omdat zij van het platteland komen en dus nooit geleerd hebben verschillende problemen tegelijk aan te pakken, laat staan vele prikkels tegelijk te beantwoorden.

Volgens hem was het keukenpersoneel in het prima restaurant van het Lord Milner Hotel kleurling wegens geen kroeshaar en die kunnen volgens hem veel meer, zoals blanke mensen.

Je zou nog aan B's theorieën gaan geloven.

De trip tot hier was zeer zwaar voor mij, veel stijfheid in rug, knieën en voeten. Ik mag mijn been al eens strekken onder Fs, dat helpt. En B wil wel een keertje meer stoppen. Enfin ik heb het overleefd en ga nu slapen. Morgen 'the big hole' en dan naar Uppington.

ZA Uppington 28012015

Het eten in Kimberley Protea hotel was dus lamenteus gisteravond. B heeft hierover bij de directie gereclameerd en nu moeten we alleen de wijn betalen. En die was behalve de witte aperitiefblend een rode van Zonnebloem Pinotage 2013 uit Stellenbosch. En dat was ook troep. Een of ander cricket team uit ZA komt hier ook uit het hotel, tot grote vreugde van onze kenners.

The big hole - die groot gat

Wij lopen naar The Big Hole waar een industrieel Bokrijk werd nagebouwd met taveernes, diamantwinkels, een ondergrondse mijngang, wat oude machine rommel en een wat overhangende loopbrug over het grote gat met groen water.

Ach en wee.

De film moet de gruwelijke werkomstandigheden illustreren, gepaard aan de extra ellende voor de zwarten. 90 jaar later was het in de mijn van Beringen niks beter. Dus dat valt allemaal nogal mee, lijkt mij.

Ze kloppen het graag verschrikkelijk op, in de hoop op gulle empathie.

De zogenaamde gidse die ook alleen maar onzin debiteert die je zelf op de borden kan lezen, vraagt me of het de eerste keer was in Zuid Afrika, en of ik jager ben!

Ze beweert dat in 2009 the Queen Mum op bezoek was. Er staat effectief een bord met die melding.

Als ik vraag welke Queen Mum, beweert zij Queen Mary. Als ik zei dat die al lang dood was, dan repliceert ze dat het een Afrikaanse Queen Mum was, maar dan weet ze niet meer wie.

Vaak zijn de officiële gidsen bij dit soort musea of exposities klunzen die niets zinnigs te vertellen hebben, enkel de voorgekauwde plaatjes debiteren die je zelf dus ook kan lezen. Uit deze mijn werd 2720 kg diamant bovengehaald gedurende een jaar of 40.

Mijn rechter hand doet minder pijn, ik kan weer een min of meer volledige extensie van alle vingers uitvoeren en aanhouden met amper nog pijn. Oef!

Karoo

Die Karoo is behoorlijk indrukwekkend, erger nog als je de verhalen van de Grote Trek leest en dan nog eens de Oranjerivier gisteren overrijdt en de Vaalrivier vanmorgen.

Ik lees in B's boekje hoe de Voortrekkersvrouwen brood maakten van zuurdesem uit een emmer lauw water met zout. Daar lieten ze hun brooddeeg mee rijzen die ze dan effectief bakten in een termietenheuvel die ze witheet stookten met een houtvuur, of een gat in de grond met gloeiende houtskool onder en op een ijzeren doos.

Voorbij Kimberley waar verder geen zak te beleven is, wordt het landschap meer savanne achtig met hoog geel gras en struikgewas. Ideaal voor olijfbomen. Volgens B niet hier, meer in de Kaap provincies

waar tegenwoordig goeie eigenkweek olijfolie de zonnebloemolie begint te verdringen in de keuken.

Sir Arthur Conan Doyle heeft in het Voortrekkers boekje van B nog een mooi citaat over die Voortrekkers die hij prijst als een ras van hardwerkende en schone Hollandse calvinisten, gemengd met de volharding van de verdreven Hugenoten die na enorme langdurige inspanningen in het grootste gevaar de Groote Trek hebben volbracht.

'Na een wekenlang verblijf in Kongo heeft Karel Jonckheere zijn verblijf in de Kaapprovincie als weldadig ervaren. Dat was mede te danken aan zijn gevoel van vertrouwdheid met de Afrikaanse cultuur, niet het minst met de Afrikaanse taal. Bij het beluisteren van het Afrikaans, zo stelde hij het voor, gingen zijn herinneringen terug naar de West-Vlaamse (Oostendse) kindertijd, toen in Vlaamse kroegen Krugerbier werd geschonken, en de tweede Anglo-Boerenoorlog - de strijd van de Afrikaner Boeren tegen de Britten - tot de verbeelding sprak van vele flaminganten. Transvaal en Oranje-Vrijstaat waren in de lage landen aan de Noordzee begrippen, zeker in een Vlaams-nationalistische en Orangistische context, en president Kruger had zijn naam hier te lande niet alleen aan blondschuimend bier gegeven maar hij stond ook gracieus en imperiaal afgebeeld op koekjestrømmels, op bierglazen. Kroegen in Vlaanderen droegen niet alleen als opschrift 'Den zoeten inval', maar ook wel eens 'Transvaal'. Er zijn Boerencomités opgericht voor noodlijdende families in Zuid-Afrika en Vlaamse toondichters componeerden volksliederen ter ere van het Afrikaner broedervolk. Zo was er bijvoorbeeld de bekende componist Emiel Hullebroeck die volgens Al-Dietser Jonckheere 'een rijke schat volksliederen [heeft] gepopulariseerd'. Jonckheere, en niet alleen hij, kende naar eigen zeggen in zijn jeugdijaren 'Sarie Marais' en 'Die Stem van Suid-Afrika' van C.J. Langenhoven beter dan de Brabançonne, het Belgische volkslied.'

Yves T'Sjoen 'In de trein naar het diepe Kaapstad' - De maiden trip van Vlaams literair ambassadeur Karel Jonckheere in Zuid-Afrika.

Livingstone.

Onderweg voorbij Griekwaland waar de schoonvader van David Livingstone, Dominee Moffat woonde en van waaruit de arts Livingstone met zijn vergeefse pogingen tot bekering begon, alvorens verderop ontdekkingsreiziger te worden.

Of zoals Meredith in Schatten van Afrika Tippo Tip citeert:

"Zelfs Tippo Tip had zich daar nooit gewaagd. Hij zag ook geen enkele reden om dat te doen. Zoals hij tegen Stanley zei: Omdat jullie Wazungu [blanken] zo graag je leven wilt vergooien, hoeven wij Arabieren dat nog niet te doen. Wij reizen stukje bij beetje om ivoor en slaven te halen, en daar doen we jaren over; het is nu negen jaar geleden dat ik uit Zanzibar vertrok. Jullie blanken zijn alleen maar op zoek naar rivieren, meren en bergen. Jullie verkwisten je leven zonder enige reden of doel. Kijk maar naar die oude man die stierf in Bisa [David Livingstone]! Wat zocht hij toch al die jaren, tot hij zo oud werd dat hij niet meer kon reizen? Geld had hij niet, want hij gaf ons nooit iets, hij kocht geen ivoor of slaven. Toch reisde hij verder dan wij allemaal, maar waarvoor?"(303)

Het boek van Meredith, Schatten van Afrika is wel interessante lectuur bij de eindeloze ritten - vandaag nog maar eens dik 400 km tot Upington.

Het landschap naar Upington wordt armzaliger na een zeer vruchtbaar stuk met veel runderen, enorme wijngaarden met druiven die gedroogd werden tot rozijnen! De weg is nu eerder smal zonder uitwijkstroken. Het verkeer naar en van Namibië is behoorlijk druk.

Plots een bizar geluid en de landrover begint te schommelen.

B houdt in en kan hem nog net recht houden.

Een leuke band?

Neen. een zeer plaatselijke forse windhoos!
Zoals we er geregeld zien wervelen over de Karoo woestenis.
Hoe one chauffeur dat volhoudt, want hij rijdt alleen!

Opvallend hier langs de weg hangen enorme gevlochten nesten. Hier huizen 'the sociable weaverbirds' die soms met honderden koppels samen hokken in een soort omgekeerde korf met voor ieder broedend paar een nestje. Ze bouwen deze voor vogels grootste constructies bij voorkeur op de palen voor telefoondraden waar ze de dwarsbalken als skelet gebruiken voor hun vlechtwerk.

Joden

De Sunriver Kalahari Lodge waar we stoppen ligt naast de spoorwegbrug aan de Oranjerivier. We blijven hier twee nachten. Ik heb mijn was binnengegaan.

De uitbaatster gedraagt zich als een echte kreng.

Onze vrienden lopen hoog op met de grote lappen rood vlees van bijna een halve kilo die ze halfruw binnen werken onder het loeren naar de cricketmatchen op een reuzenscreen

boven mijn hoofd. Ze kijken graag naar het cricket op tv en bevestigen elkaar voortdurend in hun commentaren.

Het zijn ontdoode brokken uit de eigen diepvries en ik vind het allemaal maar erg matig. De wijn is een blend van ongeveer alles en dus redelijk.

Morgen slechts 150 km naar een grote waterval en nadien een proeverij van de zo geroemde Oranjerivier wijnen.

Ik merk op FB dat de Brusselse minister-president, Rudi Vervoort zich uitspreekt tegen het mogelijk ontnemen van de nationaliteit van Syriëstrijders en terroristen wat hij vergelijkt met de nazi's die de Joden hun nationaliteit ontnamen.

Tegen de golf van verontwaardiging en kritiek wordt hij manhaftig ondersteund door PS minister van Staat, beroemd ULB historicus en kersverse moslim, Philippe Moureaux, wegens een paar jaar geleden gehuwd met zijn jonge aanvallige Marokkaanse secretaresse.

Iedereen vindt dit blijkbaar idioot. Ik vrees dat het in hun ogen een geniale zet is naar hun potentieel kiesvee van mohammedanen, die er alleen op uit zijn om joden uit te roeien in woord en daad.

De Iraans-Nederlandse rechtsgeleerde Afshin Ellian heeft daar weer een helder stuk over gepleegd in Elsevier:

<http://www.elsevier.nl/Nederland/blogs/2015/1/Antisemitisme-is-terug-en-ook-niet-Joden-krijgen-ermee-te-maken-1693232W/?masterpageid=158493>

Ik kijk nog steeds uit naar islamieten die in eer en geweten iets positiefs of neutraal over joden zeggen of denken.

Hun houding is vaak erg vergelijkbaar met de nazi's en de vroegere pogroms in Europa en Rusland.

ZA Upington Do 29012015

Nationale gedichtendag, ondanks mijn gewoel in de Zuid-Afrikaanse poëzie toch niet het gewenste vers gevonden.

Daarom nog eens, ook al oogt hij tegenwoordig alweer erg slecht:

VOOR HET VERGETEN

Zolang we niet vergeten, gaat niets verloren.

Laten we dus vergeten, maar alleen

zoals we door te praten iets uiterst traag kunnen laten verdwijnen – daar, zie je het, zie je het nog nauwelijks, tegen de zon in?

Zolang we niet vergeten dat iets van ons niets verloren mag gaan, eindelijk – zoals er een zwijgen bestaat dat tegelijk een vorm is van zingen dat een vorm is van dragen, een lichaam zo te dragen dat het door ons heen, alsof het uiterst traag voorover valt, iets als glas onder vel, broos glas, misschien is dat het lichaam dat als een wijnglas zingend zwijgend gedragen wil worden, dat wij het zo in de lucht heffen dat het almaar lichter wordt – daar, zie je het, zie je het nog, nauwelijks, tegen de zon in?

– brengen de kleuren waarin het breekt ons misschien naar huis terug.

TEGEN HET VERGETEN

Niet hoe je was, hoe je op je ellebogen achterover leunend, zo bleek was je, hoe we keken – niet vergeten, niet het zich zuchtend openvouwen – nooit vergeten, niet hoe het had kunnen zijn – hoe we hadden willen zijn.

Wat van ons verloren is gegaan.

Wie van ons verloren ging.

*Laten we ons elkaar zo herinneren
voor de herinneringen dingen met ons doen:*

*een dunne lijn rood, gloeiend in de avondlucht,
hoe we, op onze ellebogen leunend, naar elkaar keken,
een fonkeling in het wachten, een nauwelijks hoorbare zucht.*

*Wit
oplossend als suiker
in het dalende duister.*

De echo van je zucht.

De echo van de echo van je zucht.

Peter Verhelst, WIJ TOTALE VLAM. 2014 Prometheus.

Paul Eluard, Lee Miller, Nusch, Roland Penrose, Man Ray and Ady Fidelin own Le déjeuner sur l'herbe, 1937.

Zwarten en kleurlingen

In sommige hotels zie ik zwarten en ook kleurlingen als gasten, in andere helemaal geen. In Kaapstad city Lodge V&A Waterfront waren ook heel wat zwarte zakenlui present gedurende de werkweek. In het weekend uitsluitend witten en kleurlingen.

In Rijk's bij Tulbach uitsluitend witte gasten.

In Lord Milner bij Matjiesfontein uitsluitend witte gasten.

In Protea Kimberley veel zwarte zakenlui van het ritselige en aannemerstype, een enkele kleurling en een hoop professionele sportlui.

In Sun River Kalahari Lodge uitsluitend witte gasten.

B vertelt me op weg naar Kaap de Goede Hoop dat bij hen in de straat een zwart gezin kwam wonen uit de betere middenklasse. Hij had een bloeiende zaak en zij gaf les. Ze hadden drie leuke kinderen en twee auto's. Het mooie oude huis met kleine tuin dat ze gekocht hadden, had wel geen zwembad, B's wel, en vermits B als reis Leider meer weg dan thuis, mochten ze bij hem zwemmen als ze het zwembad hielpen schoonmaken.

Dat vonden ze geweldig.

Julius en zijn gezin namen ook deel aan de braai die de buurt ieder jaar hield om het gezellig te maken, enfin goed geïntegreerd in de witte en kleurlingenwijk.

Na een jaar of wat kwam Julius vertellen dat ze zouden verhuizen.

B begreep er niets van.

Julius vond dat hij zich in zijn vrije tijd goed moest voelen. En dat kon hij niet wanneer hij afkeurende blikken kreeg als hij met zijn mobieltje luid pratend door de straat wandelde of in de tuin belde. Lachen bij bezoek mocht ook niet storend zijn voor de achterburen. Ook in zijn vrije tijd en zelfs binnenshuis moesten zij zich gedragen zoals de blanke of gekleurde burens.

En dat wou hij niet. Op straat of op het werk geen probleem, prima allemaal. Maar thuis wou hij het hebben zoals vroeger met veel bezoek, familie die komt logeren, veel eigen volk om hem heen, luid en gezellig en lekker.

Ze zijn vertrokken, nu reeds een jaar geleden. Zijn huis raakt hij nooit nog kwijt aan de gangbare prijzen in de buurt, wegens voorheen door een zwarte bewoond!

Ausgrabies watervallen park

Na redelijk ontbijt door Uppington 130 km naar Ausgrabies watervallen national park waar de wachter aan de ingang geen Afrikaans begrijpt en afkomstig blijkt van Pretoria. Een Xhosa die van zover hier moet komen werken, terwijl er hier zoveel werkloosheid is onder de lokale zwarten.

Een mooi voorbeeld van cliëntelisme en politieke benoemingen in een streek waar 85% Afrikaans spreekt. Aldus B.

Gisteren heeft de gemeenteraad van Capetown tegen Pretoria en het ANC in beslist dat de grote kustboulevard de naam zal krijgen van FW de Klerk die in 1993 samen met Mandela de Nobelprijs voor de vrede kreeg na het afschaffen van de apartheid. Al verklaarde Mandela herhaaldelijk zijn respect voor de moed en de inzet van De Klerk, zijn partijgenoten ambiëren een monopolie met een eigen exclusieve geschiedenis van het land.

Alleen in de Kaapprovincies blijkt het ANC niet aan de macht te kunnen blijven of komen.

En voorlopig kunnen ze de kip met de gouden eieren niet slachten.

Onderweg mooie druivenplantages alwaar nu de oogst uitgespreid op enorme betonnen platen om re drogen tot rozijnen.

In het park een ferme wandeling over een aangelegd en beveiligd pad tot aan de waterval die gezien het klein debiet niet echt spectaculair oogt. Rond deze tijd zijn normaal de grote overstromingen, waarvan foto's van de grootste der voorbije decennia.

Er zijn alleen wat families klipdassen te zien.

Tevens 20 lodges in een gruwelijke hitte zonder schaduw noch gras. Veel kokerbomen, met holle stammen waarvan de bosjesmannen hun pijlkoekers maken.

BMW CAMOUFLAGE

Spectaculair oogt een vloot gecamoufleerde BMW's uit München die voor en achteraan een bizarre zwart witte camouflage opgeplakt hebben wegens prototypes die hier getest worden opmerking invloed van hitte en temperatuurschommelingen. Na de test worden die allemaal in een blok geperst ter vernietiging.

Het landschap bij de rondrit is bizar en als maanachtig omschreven edoch goed voorzien van struikgewas zonder de verwachte dieren.

De waterval zelf is een groot complex van basaltrotsen waardoor de Oranjerivier geperst wordt. Wat geraas in de diepte, verder weinig water, geen schaduw en een enorme hitte.

Gelukkig heb ik extra water, hoed en stok meegenomen.

Binnen in de horeca is er gelukkig airco, koud water en wifi. De Duitse testpiloten

en personeel doen zich omstandig te goed aan hamburgers met friet en halve liters bier.

Binnenin een reeks foto's van de enorme floods wanneer door overvloedige en langdurige regens de boel helemaal overloopt.

We rijden nog een rondje door het park en het enige grote beest dat ik voor een springbok aanzie blijkt een fietser!!!

De rest zijn kleine klipdassen.

Oranjerivierwijnen

Op de weg terug twee wijnhuizen Oranjerivier aangedaan. De ene was een coöperatie waarvan 5 wijnen proeven voor 1euro, en geen enkele, ik herhaal geen enkele, te drinken was! De prijzen per fles gingen van 3 tot 7 €.

Dat heb je wel vaker met de coöperatief wijnmakersgilde!

Bulk afleveren, cashen en wegwezen.

De andere is Die Mas, drie keer duurder, een ietsepietsie beter, maar slechts één zoete witte wijn drinkbaar. De zwarte dames die kurken, zegelen en etiketten plakken leken wel de lokale afdeling van een beschutte werkplaats. Enfin het hele zaakje is een beschutte werkplaats, de oude witte baas rijdt met een golfkarretje rond en vraagt waarom we niets

gekocht hebben....

Wegens het dreigende onweer ss een ploeg zwarte arbeiders druiven aan het opscheppen die op beton of basalt in de zon te drogen liggen tot rozijnen. Hier hebben ze echter wel het verstand om van de overschot sterke drank te maken.

Onderweg steeds meer opbouw van onweer, dat van alle kanten komt opzetten, met nu en dan stortregens.

Bij Checkers supermarkt in Upington aankopen van wijn en ontbijtvoeding voor de verblijven in de Kalahari die behoorlijk primitief zouden zijn. Twee keer twee dagen. Wellicht ook nergens bruikbare WiFi. Snel aankopen gedaan in deze redelijk goed gesorteerde supermarkt met veel volk.

Stroomuitval en Ierse gastronomie

In de Sunriver Kalahari Lodge plots een enorme knal en alle stroom uit. Bleek na een half uur centraal hersteld maar in de huisjes nog niet.

In de lokale Irish Pub werkt het gezelschap weer gretig halve kilo's bloederig vlees naar binnen met gruwelijke wijn waar ik niet meer van drink.

Fs en ik proberen een fish platter die ook op geen reet trekt, maar per se lekker moet zijn. Een gefrituurde heek op rijst, drie mosselen met kaassaus, calamares gefrituurd met deeg, alles diepvries en door het frituurvet gehaald! Man man man...

Irish pub, mijn god, een vreettent van pizza tot diepvries met grote lappen vlees. Het publiek bestaat uit enkele uitzuip dames in de bar met allerlei venten rondom hen. Volgens B zijn het 'bastaards', nochtans op de rug gezien gewoon blanke hoeren. Maar hij had weer gelijk. In hun aangezicht zie je de hoge smalle jukbeenderen en de lelijke smalle bovenkaak van de SAN bosjesman-vrouwen, met een blanke vader. Er zitten ook koppels, veel kleurlingen en witte kerels die ferme lappen lees komen inslaan met grote glazen Zuid-Afrikaans bier, in een Ierse pub!

Geld afhalen met ABN AMEIO RABO ING Deutsche bank gaat prima, maar Belfius niet. Ondanks het positieve antwoord op mijn vraag om mijn kaart open te zetten voor Afrika. Terug in Sunriver Kalahari Lodge blijkt er nog steeds geen elektriciteit noch WiFi te zijn. Na ons protest gaat een receptiedame met een specialist een half uur prutsen aan een kast zekeringen eer we licht en stroom hebben op de kamers. In de receptie en het centrale gebouw was alles meteen gerepareerd. De gasten echter mochten in het donker genieten van de romantiek van Afrika aan de Bailey spoorbrug over de Oranjerivier.

Het ZA Parlement over Romeins recht

Intussen op tv rechtstreeks een parlementair debat over toegang tot rechtshulp. Je weet niet wat je hoort. Nauwelijks te begrijpen Engels, een justitieminister die uit zijn nek kletst en zich verslikt in algemeenheden over fier zijn dat ZA in de UN als voorbeeld gesteld wordt aan de wereld.

Nogal wat honorabele leden kunnen amper aflezen van hun papieren slagen er niet in om een behoorlijke zin uit te spreken.

Gelukkig worden ze niet onderbroken door de andere partijen.

Er is een parlementair van het ANC die komt vertellen dat het wettelijk systeem in ZA is gebaseerd op Hollands-Romeins recht en Engelse common law. Ze moeten daarmee ophouden en het voorbeeld van Zimbabwe en Mozambique volgen die volksrechtbanken hebben opgericht op basis van etnisch gewoonterecht.

Het ZA recht kan volgens hem niet gebaseerd zijn op Romeins recht, want Romeinen zijn al lang uitgestorven en van hun recht schiet niets meer over.

Dit wordt zonder verpinken in het ZA parlement voor waar en echt verteld.

Hij pleit vurig voor volksrechtbanken die aan alle armen en hongerlijders stukken land geven waarop zij hun voedsel kunnen verbouwen.

Je gelooft niet wat je hoort.

Hij wordt als leugenaar gekwalificeerd door een ander zwart lid wat tot een ordemotie leidt.

Dat dit rechtstreeks wordt uitgezonden is een schitterende zaak!

Op die manier kan het publiek ook die idioten bezig horen.

De volgende dagen wellicht geen of sukkelachtig WiFi wegens in het Kalahari nationaal park.